

MŽP: ČR odeslala Evropské komisi požadavky 18 unijních států na změnu obchodování s emisními povolenkami. Zajistí stabilní cenu povolenek a zabrání negativním dopadům

3.7.2025 - | KDU-ČSL

„Stále platí, že nejlepší by bylo nové emisní povolenky úplně zrušit nebo odložit, na to ale bohužel nemáme nyní potřebnou většinu. Česká republika proto postupuje v krocích a vypracovala společný dokument, tzv. non-paper, který navrhuje konkrétní úpravy ETS2 a který již podepsala kvalifikovaná většina států Unie, což jasně ukazuje, že naše obavy nejsou ojedinělé. Děláme maximum pro to, aby klimatická politika EU nebyla jen ambiciózní, ale také sociálně únosná, ekonomicky rozumná a neměla negativní dopad na naše domácnosti nebo podniky,“ říká premiér Petr Fiala (ODS).

ČR v úsilí podpořily velké státy, jakými jsou Německo, Itálie, Španělsko, Polsko, Rakousko, Belgie a další. S Evropskou komisí česká vláda návrhy projednávala a samotná Komise vnímá tlak členských států a potřebu úpravy. Český návrh se soustředí na posílení a zefektivnění mechanismů, které zabrání prudkému zdražení ceny povolenky, a tedy i skokovému nárůstu ceny například za benzín, naftu či plyn.

„Nyní očekáváme, že Evropská komise bude jednat rychle a přijde s legislativním návrhem změny tak, aby se finální návrh projednal, odsouhlasil a byl platný do konce tohoto roku,“ komentuje ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

„Máme jasné požadavky na mechanismy, které zajistí předvídatelnost a perspektivu ceny povolenek. Jde třeba o zveřejňování informací o tempu zavádění bezemisních technologií, což bude mít vliv na cenu povolenky. Dále jde o nástroj na stabilizaci trhu (MSR), který uvolní dodatečné množství povolenek, pokud by byl povolenek na trhu významný nedostatek. Tento nástroj by měl být posílen a zefektivněn, aby nehrozily situace s vysokými cenami. Na trh by tak mělo být možné umístit více povolenek, než s kolika se dnes počítá. A zároveň by byla možnost uvolnit povolenky navíc kdykoli v případě potřeby, nejen jednou za rok. Cílem je také posílení prahu pro cenu povolenky na 45 EUR, nad jehož hranicí se na trh uvolní další povolenky tak, aby se cena snížila,“ představuje požadavky ministr Petr Hladík.

Obchodování s emisními povolenkami (EU-ETS2) se vztahuje pouze na fosilní zdroje – tedy benzín, naftu, plyn či uhlí. Nevztahuje se na dřevo, pelety, biopaliva atd. Účelem emisního povolování tak není pouze snižování emisí, ale zejména snižování závislosti na dovozu fosilních paliv.

„Pokud by ceny pohonných hmot přesáhly určitou mez, může stát zasáhnout a snížit spotřební daň, která je zahrnuta v benzínu a naftě ve výši 9 až 13 Kč/litr. Tento nástroj už jednou současná vláda v roce 2022 využila,“ dodává ministr Hladík.

5 zásadních bodů non-paperu, které zaručí stabilitu ceny emisních povolenek:

1. Pravidelně zveřejňovat informace pro lepší informovanost o cenových prognózách pro

ETS2

Budou se pravidelně zveřejňovat oficiální instalace obnovitelných zdrojů tak, aby to mělo pozitivní vliv na cenu emisní povolenky směrem dolů, tedy k jejímu snížení.

2. Zahájení včasných aukcí v roce 2026, aby se snížila nejistota ohledně cen pro rok 2027

Emisní povolenky v systému ETS2 se budou vyřazovat až v roce 2028, nicméně obchodování je potřeba zahájit dříve, abychom mohli rychle zareagovat, spustit kontrolní mechanismy co nejdříve a aby tak ceny byly stabilní.

3. Nastavení spouštěcího mechanismu MSR (rezerva tržní stability) tak, aby se omezily cenové výkyvy jako v ETS1, a zvýšení uvolněných objemů MSR v napjatých tržních podmínkách

Požadujeme navýšení množství emisních povolenek tak, aby cena zůstala na prahu 45 eur.

4. Prodloužení životnosti mechanismu MSR po roce 2031 tak, aby byl dostatek povolenek na trhu

Jedná se o vytvoření takového mechanismu, aby na konci emisního období 2030-2033 nedošlo k nárůstu a cena emisní povolenky se udržela na stabilní úrovni.

5. Posílení mechanismů cenové kontroly

Aby došlo k zajištění cenového mechanismu, musí se vedle mechanismu MSR změnit také čl. 30h odst. 2 ve směrnici o ETS. Ten zjednodušeně řečeno určuje, za jakých podmínek a kolik povolenek se na trh uvolní. Zároveň by mělo být možné dodatečné povolenky uvolnit vícekrát než jednou za rok.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mzp-cr-odeslala-evropske-komisi-pozadavky-18-unijn>